

REKOMENDACIJOS TĖVAMS (GLOBĖJAMS, RŪPINTOJAMS) – KAIP ELGTIS GYVATĖS ĮKANDIMO ATVEJU

LIETUVOJE GYVENA VIENA NUODINGA GYVATĖ – PAPRASTOJI ANGIS.

Angys mėgsta šilumą, saulę ir drėgmę, todėl jas galima aptikti daugybėje šalies miškų, samanose, aukštos žolės pievose, taip pat jos gali nuklysti ir į parkus ar net žmonių sodus, daržus, kur joms patinka šildytis saulėje.

REKOMENDUOJAMA:

- Būti budriems ir atsargiems rizikingose vietose: aukštoje žolėje, miškuose, samanose, akmenuotose vietose;
- Jei planuojate vykti į mišką, lankytis aukštos žolės pievose – dėvėkite tinkamą aprangą: kojas ir rankas dengiančius drabužius, uždarus aulinius / guminius batus ir kojines, žiūrėkite po kojomis;
- Tvarkant sodo ar miško aplinką reikia naudoti įrankius su ilgu kotu, rankomis nerinkti lapų, sausulių ir kitokių atliekų – gyvatės mėgsta ten slėptis nuo kaitros arba ieško ten sau grobio (graužikų);
- Grįžę iš miškingų vietų, parkų, aukštos žolės pievų – atidžiai patikrinkite savo ir vaikų drabužius, ypač rankovių, kelnių galus, apykakles ir batus. Gyvatės gali būti netikėtai užsikabinusios ar patekusios į drabužius;
- Apžiūrėkite vaiko ir savo odą, ypač rankas, kojas ir kitas kūno vietas. Ieškokite paraudimų, patinimų, dviejų mažų dūrių žymių (gyvačių įkandimo ženklas) ar bet kokių neįprastų ženklų;
- Atkreipkite dėmesį į bet kokius vaiko skundus dėl skausmo, niežėjimo ar deginimo pojūčio, ypač jei šie pojūčiai yra intensyvesni ir atsirado po buvimo lauke.

JEI PASTEBĖJOTE GYVATĘ APLINKOJE, SVARBU ELGTIS ATSARGIAI, KAD IŠVENGTUMĖTE PAVOJINGŲ SITUACIJŲ

- **Išlaikykite atstumą:** neprisiartinkite prie gyvatės. Dauguma gyvačių nėra agresyvios ir puola tik gindamosi.
- **Nedarykite staigių judesių:** staigūs judesiai gali išgąsdinti gyvatę ir priversti ją gintis. Jei gyvatę pastebėjo jus, lėtai atsitraukite atgal.
- **Stebėkite gyvatės elgesį:** jei gyvatė juda nuo jūsų, leiskite jai ramiai pasišalinti. Jei ji lieka vietoje, nesistenkite jos nustumti ar pašalinti savarankiškai.
- **Informuokite kitus:** jei esate viešoje vietoje, įspėkite aplinkinius, kad netyčia neprieitų prie gyvatės. Ypač svarbu tai padaryti, jei šalia yra vaikų.
- **Nepanikuokite:** gyvatės dažniausiai nori išvengti kontakto su žmonėmis, todėl panika tik apsunkintų situaciją. Ramiai pasitraukite iš vietos.

PAPRASTOSIOS ANGIOS ĮKANDIMO POŽYMAI:

- Dvi taškinės žaizdelės.
- Odos paraudimas, patinimas.
- Juntamas stiprus skausmas įkandimo vietoje.
- Gali atsirasti apsinuodijimo požymiai (galvos skausmas, bendras silpnumas) ir šokas.

ĮKANDUS GYVATEI, SVARBU NEDELSIANT IMTIS TINKAMŲ VEIKSMŲ, SIEKiant SUMAŽINTI PAVOJŲ SVEIKATAI

Įkandus gyvatei, svarbu nedelsiant imtis tinkamų veiksmų, siekiant sumažinti pavojų sveikatai:

- **Ramybė ir minimalus judėjimas:** stenkitės likti ramūs arba nuraminti asmenį, kuriam įkando gyvatė. Jei įkasta į galūnę, stenkitės kuo mažiau ją judinti.
- **Pašalinkite papuošalus:** pašalinkite žiedus, laikrodžius, apyrankes ar kitus daiktus, kurie tinstant audiniams, gali sutrikdyti kraujotaką.
- **Įkandimo vietą šaldykite:** tam gali būti naudojamas ledas, šaldytų daržovių pakuotės apvyniotos rankšluosčiu. Įmonių pirmos pagalbos rinkinyje galite rasti vienkartinius šaldymo maišelius.
- **Kuo greičiau kreipkitės pagalbos:** nedelsdami skambinkite greitajai pagalbai 112 arba kuo greičiau nuvykite į artimiausią medicinos įstaigą.
- **Stebėkite gyvybinius požymius** – sąmonę (ar kalbinamas asmuo atsako), pulsą ir kvėpavimą, kol atvyks medikai.
- **Jei nukentėjusysis prarado sąmonę, atverkite kvėpavimo takus ir įvertinkite kvėpavimą;** jei jis nekvėpuoja, pradėkite gaivinimą (30 krūtinės paspaudimų ir 2 įpūtimai).

SVARBU!

- **Negalima čiulpti nuodų:** nerekomenduojama bandyti iščiulpti nuodų iš žaizdos, nes tai gali pakenkti tiek jums, tiek kitam žmogui, kuris galėtų tai daryti bei tai neturi klinikinės reikšmės.
- **Nebandykite stabdyti kraujo tėkmės galūnėse,** nes tai gali sukelti papildomų komplikacijų.
- **Nenaudokite jokių namų gydymo priemonių,** o kreipkitės į artimiausią gydymo įstaigą.
- **Lietuvoje taip pat galioja numeris 113,** kuriam paskambintus galima pasikonsultuoti dėl simptomų. Numeris yra skirtas neskubiai medicininei informacijai ar konsultacijai gauti.